

BALK Jaarverslag 2021

Bond voor Amateurmuziektheater en Lichte Koormuziek
Visserstuin 168, 3319 LN Dordrecht

078 - 6313848 | www.balknet.nl | administratie@balknet.nl

Inhoudsopgave

1. Het – tweede - jaar van het coronavirus	2
1.1 Informatievoorziening	2
1.2 BALK Vocaal Digitaal	2
1.3 Online Choir Battle	3
1.4 Witte Roos voor GOOV bij SERENADE-festival	3
1.5 Kerstpakketten voor 3 koorkanjers	3
2. Aangesloten leden	4
3. Trainingen en workshops	4
3.1 Dirigent Licht Vocaal (DLV)	4
3.2 Vocal Pop & Jazz	4
4. Ledenservice	5
4.1 Contributie	5
4.2 ZING Magazine	5
5. Communicatie	5
5.1 BALK-Nieuwsbrief	5
5.2 BALKnet.nl	5
5.3 Sociale media	6
5.4 Online Muziektheatercafé	6
5.5 Amateur Musical Awards 2021	6
6. Festivals	7
7. Samenwerking	7
7.1 SAMN en Grand Circle	7
7.2 Koornetwerk Nederland	8
8. Organisatie	8
8.1 Bestuur	8
8.2 Bureau	8
8.3 Financiën	8

1 Het – tweede - jaar van het coronavirus

Dit Jaarverslag 2021 staat grotendeels in het teken van het coronavirus. Dat legde, na 2020, wederom een deken over de activiteiten van BALK en haar aangesloten groepen. Natuurlijk ging BALK door met het verspreiden van actuele informatie, met inspireren, het organiseren van activiteiten die nog wél mogelijk waren en met het ‘meebewegen’ met de overheidsmaatregelen. De focus lag vooral op het zetten van stippen op de horizon:



zoveel mogelijk perspectieven schetsen om de moed erin te houden. De impact van de pandemie op de koorwereld bleef ongekend groot. We zagen dat in 2021 ook terug in een afname van het aantal individuele leden.

1.1 Informatievoorziening

BALK heeft ten aanzien van de informatievoorziening over de gevolgen van de coronapandemie voor de koorwereld, zwaar geleund op het werk van Koor netwerk Nederland, de koepel van de korenbonden. De organisatie werd al in 2020 namens de koorsector een spin in het web van die informatievoorziening voor wat betreft de overheidsmaatregelen en het inrichten en actualiseren van het protocol voor koren. De maatregelen riepen her en der intensieve discussies op in de koorwereld (met name het vaccinatievraagstuk en de inzet van het coronatoegangsbewijs bij repetities leidden tot heftige emoties), zodat BALK zich gelukkig prees dat we in onze kanalen stevast naar www.koor.netwerk.nl konden verwijzen.

1.2 BALK Vocaal Digitaal

Bij gebrek aan regiofestivals wist BALK toch een alternatief in de koorwereld te lanceren. Met Vocaal Digitaal organiseerden we voor het eerst een online festival. Uiteindelijk vonden er drie edities en een kerstspecial plaats.



Vocaal Digitaal werd mogelijk dankzij Jamulus, het softwarepakket waarmee online zingen zonder noemenswaardige vertraging mogelijk is. BALK publiceerde er een [uitgebreid artikel over op de website](#).

De technische ondersteuning van Vocaal Digitaal kwam van de internationale organisatie WorldJam, die uitgebreide ervaring opdeed met Jamulus. De eerste editie, op 21 maart 2021, kende 9 deelnemende groepen. Tijdens de latere edities (op 30 mei, 27 juni en 18 december) werden dat er maximaal 14.

Met het festival wilde BALK op de eerste plaats bereiken dat er weer eens lekker en vrijuit gezongen kon worden. Dankzij de uitzendingen via YouTube konden we een belangwekkend positief signaal uitsturen. De 800 toeschouwers bij de livestream (het aantal views steeg later tot boven de 10.000) waren stomverbaasd over de uitstekende geluidskwaliteit en meldden ‘kippenvet’ en ‘tranen in de ogen’. En hoewel Vocaal Digitaal natuurlijk niet te vergelijken is met een fysiek festival, was de goodwill voor het initiatief groot. Vocaal Digitaal kende geen competitie-element, het plezier in zingen stond centraal in alle edities.

Vocaal Digitaal werd namens BALK georganiseerd door de dirigenten Jurriaan Grootes en Petra Limon en door zanger en technicus Paul Sijben. De technische installatie van het programma vergt de nodige aandacht, geld en energie en weerhoudt de meeste koren om met Jamulus aan de slag te gaan. Toch inspireerde Vocaal Digitaal ook veel groepen om die drempels wél te overwinnen. Bovendien lijkt het erop dat een aantal koren het programma blijvend gebruiken als extra mogelijkheid voor stemgroeprepetities, het doornemen van moeilijke stukken in de aanloop naar een uitvoering of voor het – letterlijk – wegnemen van grenzen om internationaal te kunnen repeteren en te zingen met gelijkgestemden. Zie www.vocaaldigitaal.nl.

1.3 Online Choir Battle

Een oergezellige avond met een hoop lol. Dat was de simpele, maar toch zo belangrijke doelstelling van de online Choir Battle op 2 februari 2021.



De avond was een initiatief van BALK en Vocal Center. Complete koren namen het op tegen andere groepen. Er werd gezongen, meegespeeld, gedanst en... je leerde ook nog eens wat. Wat weet je eigenlijk over zingen, je stem of over popmuziek? Ken jij het lied dat op het intro volgt? En hoe goed ken je je eigen koor? Het zijn elementen die terugkwamen tijdens een avond met vooral veel plezier.

De deelnemers konden elkaar zien tijdens de battle en het deelnemende koor werd echt onderdeel van de interactieve show. Live sparren met de hosts - Robin van Beek (Vocal Center) en Pepijn Lagerwey (BALK) – was mogelijk. Kleine koren maakten overigens net zo veel kans om te winnen als grote gezelschappen. In totaal vonden er 3 online Choir Battles plaats.

1.4 Witte Roos voor GOOV bij online SERENADE-festival

BALK-lid GOOV Muziektheater uit Groningen won tijdens het online SERENADE-festival van korenbond KBZON op 27 juni de Witte Roos. Dat is de prijs die BALK ter beschikking had gesteld voor het beste Nederlandstalige lied.



Daarmee herstelde BALK een jarenlange traditie in ere, bedoeld om zingen in het Nederlands aan te moedigen. De prijs bestond uit een workshop naar keuze, voor een bedrag van € 250,-. Robert Ramaker, de muzikaal leider van GOOV, had voor het muziektheaterkoor een mooie tekst gemaakt met een kerstgedachte die ook op de corona-periode sloeg: *Deze stille nacht*.

Overigens was de publieksprijs van het KBZON-evenement voor BALK-lid popkoor Koffer. En MAZE (ook al BALK-lid) won de hoofdprijs voor een serenade aan Diergaarde Blijdorp met *You Are Not Alone* van Krezip.

1.5 Kerstpakketten voor 3 koorkanjers

In december 2021 mocht BALK – net als in 2019 - drie kerstpakketten weggeven aan mensen die zich in hun koor op een bijzondere wijze hadden onderscheiden in het voorbije jaar: een dirigent, een bestuurslid, de pianist, de regisseur of dat ene, speciale koorlid. BALK-leden konden een voordracht doen, waarna het BALK Bureau de rol van jury op zich nam en de pakketten verdeelde. In totaal waren er 20 nominaties.

De prijzen gingen naar Bjørn Koot van Muziektheatervereniging Poly Hymnia uit Zeist, Angelique Sniijders van Zanggroep AmuZing in de Hoeksche Waard en naar Rogier Neefe van het Utrechtse koor Leeuwenhart. [BALK schreef dit artikel over de achtergronden van deze keuze.](#)

2 Aangesloten leden

In 2021 is het aantal aangesloten groepen voor het eerst sinds lange tijd gedaald. Kenden we in het eerste heftige coronajaar 2020 toch nog een groei (veroorzaakt door een grote toestroom in de periode vóór het uitbreken van de pandemie), nu was er een teruggang van 4 groepen. Die daling is in het licht van alle coronaperikelen nog zeer beperkt gebleven, wellicht ook doordat BALK al bekend had gemaakt over de eerste vier maanden van 2021 geen contributie te zullen heffen. Ook een door BUMA aangekondigde korting op de heffing werd verwerkt en dat resulteerde in een – tijdelijk - lagere contributie in 2021.

	Stand op 14 januari 2022	Stand op 4 januari 2021
BALK-leden	638	642
Aantal zangers (m/v)	16.245	17.198

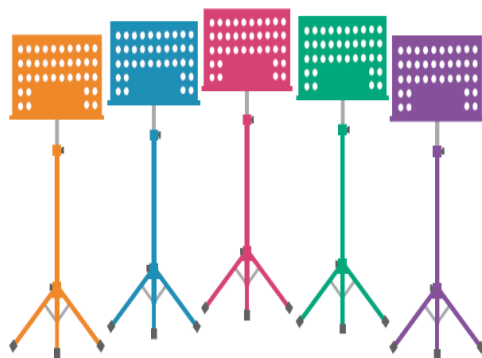
De nieuw aangesloten leden zijn via korte profielen beschreven in de 11 digitale nieuwsbrieven die in 2021 verschenen.

3 Trainingen en workshops

3.1 Dirigent Licht Vocaal

Ook in 2021 is de opleiding – die al startte in 2019 – niet afgerond. Waar het examen in juni 2020 had moeten plaatsvinden staat het nu gepland voor juni 2022 met daaraan voorafgaand nog drie fysieke bijeenkomsten. 1 kandidaat heeft zich, door het aldoor verplaatsen, teruggetrokken als eindexamenkandidaat.

<https://www.dirigentlichtvocaal.nl>



3.2 Vocal Pop & Jazz

In het najaar werd de opleiding Vocal Pop & Jazz (voorheen de Basis cursus Dirigent Licht Vocaal, BDLV) gehouden, een initiatief van Dirigentenwerkplaats Utrecht en BALK. BALK-leden konden die volgen met een korting van 145 euro. Docenten waren Ruben Smits en Juliette Dumoré. Op 28 november studeerden 7 deelnemers af van de opleiding.

4 Ledenservice

4.1 Contributie

BALK heeft in november 2020 besloten geen contributie te heffen over de maanden januari t/m april 2021, als financiële tegemoetkoming in de coronaperiode. Koren maken immers extra kosten (doorbetalen van dirigenten, huur repetitieruimte) terwijl inkomsten van geplande concerten wegvielen en ledenvertrek leidde tot minder contributiebijdragen.

Het contributiebedrag werd vastgesteld op € 5,93 per koorlid (in plaats van € 8,90) met het oog op de korting op de BUMA-heffing.

4.2 ZING Magazine

BALK heeft een overeenkomst met ZING Magazine dat BALK-leden met korting een abonnement kunnen krijgen op dit blad. In 2021 hebben 31 leden daarvan gebruik gemaakt.

5 Communicatie

5.1 BALK-Nieuwsbrief

Ook in 2021 verscheen de BALK-Nieuwsbrief 11 keer. Hij werd digitaal toegezonden aan alle leden. In de Nieuwsbrief staan actualiteiten, berichten met praktische informatie, data van cursussen en festivals en korte beschrijvingen van de nieuwe BALK-leden.

Inhoudelijk stond de Nieuwsbrief uiteraard vaak in het teken van de gevolgen van Covid-19. Daarbij hebben we geprobeerd zoveel mogelijk te communiceren wat nog wel mogelijk was voor de leden van BALK en te schetsen hoe de binding binnen het koor behouden kon blijven. We legden de focus op het perspectief. De spreekwoordelijke stip op de horizon was een belangrijke invalshoek.

Zie <https://www.balknet.nl/5217/actueel/balk-nieuwsbrief>

5.2 BALKnet.nl

De website www.balknet.nl heeft qua vormgeving en structuur weinig veranderingen ondergaan. Rechtsboven op de homepage plaatsten we steeds een blokje Corona. De bezoeker kon er in één oogopslag de actuele stand van zaken zien rond de coronamaatregelen, compleet met een link naar het betreffende artikel en protocol op de website van Koornetwerk Nederland. Verder zijn 'aan de achterkant' enkele kleinere technische verbeteringen doorgevoerd die zorgden voor een verbeterde functionaliteit voor de webredacteur.



The screenshot shows the header of the BALK newsletter for September 2021. The header includes the BALK logo and the text 'Blij om jullie te horen' and 'Nieuwsbrief september 2021'. The first article is titled 'Klaar voor de start? Af!' and discusses the start of the season. It includes a small image of a book titled 'AGENDA'. The second article is titled 'Corona Actueel: perspectief op zingen zonder 1,5 meter afstand' and discusses the impact of COVID-19 on singing. It includes a small image of hands being washed.

Het spreekt vanzelf dat het aantal aankondigingen op de agendapagina's gedurende het jaar sterk terugliep. Dat geldt ook voor het aantal Zoekertjes. Opvallend was dat agendaberichten en Zoekertjes al snel weer 'mee-ademen' met de maatregelen: zodra lockdowns werden afgeschaft namen dergelijke berichten al snel weer toe.

5.3 Sociale media

- Het [Twitter-account @BALKVocaal](#) bevat berichten over actualiteiten. Het telde op 31 december 2021 ongeveer 500 volgers. Dat aantal bleef vrijwel onveranderd ten opzichte van het jaar daarvoor.
- Het [Facebook-account BALK Veelzijdig Vocaal](#) beoogt boven op het nieuws te zitten dat voor de BALK-achterban van belang is, inclusief extra aandacht voor opleidingen. Het account telde 2270 volgers op 31 december 2021. Dat is een stijging van ca. 2,8% ten opzichte van het jaar daarvoor.
- Er is ook een aparte [Facebookpagina BALK TOPfestival](#). Die werd voorheen vooral in de oneven jaren waarin dit festival plaatsvindt, als 'eigen' Facebookkanaal gebruikt. In de even jaren, als dit niet het geval is, diende de pagina vooral als plek om berichten vanaf het FB-account BALK Veelzijdig Vocaal te delen. Het aantal volgers steeg licht van 800 naar 820 (+2,4%).
- Het [Instagram-account BALK Veelzijdig Vocaal](#) had eind 2021 ca. 450 volgers, dat zijn er 90 meer dan eind 2020 (+25%).

5.4 Online Muziektheatercafé



In januari 2021 werd het tweede online Muziektheatercafé gehouden, een gezamenlijk initiatief van BALK, Grand Circle en de Stichting Amateur Musical Nederland (SAMN). Ledenbehoud stond centraal. Vragen die besproken werden: hoe houd je verbinding met je leden? Hoe ga je om met gaten in de rolverdeling? Hoe ga je om met het innen van contributie? Hoe bind je je huidige publiek? Hoe informeer je ze? Ook het corona- en QR-beleid vanuit de overheid werd besproken.

5.5 Amateur Musical Awards 2021

Op 12 juli zijn de Amateur Musical Awards 2021 uitgereikt tijdens de Dutch Musical Night in Theater Scala in Utrecht. De Dutch Musical Night kwam in de plaats van het vroegere Amateur Musical Awards Gala.

Beste Musical werd Thoroughly Modern Millie van Musicalvereniging Unidos. De eerste BALK Award voor Beste Ensemble ging naar Amsterdam Musical/Stichting Rumoer voor Putting It Together.

Jessy Hooijmaijers van Kindermusicalgroep De Notenkraakers (BALK-lid), won de prijs voor de Beste Hoofdrol in Oliver! En Karin Hanekamp van Muze Musicalproducties sleepte de prijs voor de Beste Bijrol in Young Frankenstein in de wacht.



Het beste optreden van de avond zelf was van Oberon Theaterproducties (ook al BALK-lid) met een performance uit American Idiot.

6 Festivals

BALK kent de regiofestivals die jaarlijks (soms tweejaarlijks) worden gehouden, naast het BALK TOPfestival dat altijd plaatsvond in de oneven jaren. De regiofestivals worden zelfstandig opgezet door regionale organisatoren. Ze hebben elk een eigen invalshoek, maar willen allemaal een podium bieden voor aan regionale koren, vocal groups en ensembles. Hoewel de regiofestivals ook een vorm van jurering kennen, staat niet de competitie maar de ontmoeting voorop. Gemiddeld treden er 20 tot 30 gezelschappen op tijdens deze festivals.

Net als in 2020 kon geen enkel BALK-regiofestival doorgang vinden in 2021. Als alternatief voor het BALK TOPfestival 2021 is op uitnodiging van BALK de wereldberoemde groep The Swingles naar De Doelen gekomen om daar een exclusief concert te geven voor alle BALK-leden. Kaarten werden als cadeau aangeboden aan de BALK leden. Ondanks de voorzichtigheid in de maatschappij over publieke bijeenkomsten kwamen meer dan 600 mensen af op dit unieke evenement.



7 Samenwerking

7.1 SAMN en Grand Circle

Sinds een aantal jaren staat BALK in contact met de organisatoren van de Amateur Musical Awards (AMA's) en met Grand Circle, een uitgeverij van grootrechtrepertoire voor muziektheater. Het gemeenschappelijke doel is om de amateurbeoefenaars van muziektheater te ondersteunen, te ontzorgen, te inspireren en te verbinden. In 2020 is er een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen BALK en de Stichting Amateur Musical Nederland (SAMN). De samenwerking houdt in dat het BALK-bureau 4 uur per week besteedt aan de organisatorische ondersteuning van de AMA's en € 5.000,- bijdraagt aan de BALK Ensemble Award. Het online Muziektheatercafé is een onderdeel en voorbeeld van deze samenwerking.

7.2 Koornetwerk Nederland (KNN)

BALK is lid van Koornetwerk Nederland, het landelijke netwerk van koorzangerrelateerde organisaties. BALK-bestuurslid Thomas Hessels is ook bestuurslid van Koornetwerk Nederland, met de portefeuille ledenontwikkeling. BALK-voorzitter Erica Tervelde vertegenwoordigt

BALK tijdens de Algemene Ledenvergaderingen van Koornetwerk Nederland die tweemaal per jaar plaatsvinden. Zie www.koornetwerk.nl.



8 Organisatie

8.1 Bestuur

In 2020 heeft het bestuur, samen met de bureaumedewerkers, vijf keer vergaderd: op 22 januari, 19 maart, 4 juni, 17 september en 19 november. Alle bijeenkomsten waren online.

De samenstelling van het bestuur onderging in 2021 nog geen wijzigingen. Het bestond op 31 december nog uit:

- Voorzitter: Erica Tervelde
- Penningmeester: Nicole Bakker
- Algemeen lid: Thomas Hessels (o.a. juridische thema's)
- Algemeen lid: Hilde Kauffman (o.a. muziektheater)
- Algemeen lid: Femke Ton (o.a. educatie).

In het najaar van 2021 werd gestart met de sollicitatieprocedure voor een nieuwe penningmeester. Dat resulteerde in de voordracht van Gwen Visser zodat de wisseling van deze bestuursfunctie naadloos kon plaatsvinden met ingang van het nieuwe boekjaar.

8.2 Bureau

In de samenstelling van het BALK-bureau zijn in 2021 geen wijzigingen opgetreden. Het BALK-bureau bestond het hele jaar uit de volgende personen:

- Pepijn Lagerwey: directeur (0,2 fte)
- Léontine van Duin: secretariaat (0,4 fte)
- Jan van Deursen: externe communicatie (zzp'er op urencontract).

8.3 Financiën

Stichting BALK sloot het jaar 2021 af met een verlies van € 17.089,-. Hierin zijn de kosten voor het boek over lichte koormuziek van Thomas Hessels dat in 2022 uitkomt, al meegenomen.

Het Financieel Jaarverslag 2021 is op te vragen bij het BALK-bureau.